

MARTINSKÉ NOVINY

3 / 2025

OFICIÁLNY
SPRAVODAJCA
MESTA MARTIN

18. marec 2025,
VI. ročník

Slimák ešte niekoľko rokov vydrží

5

Zastupiteľstvo dalo zelenú premene Hviezdoslavovho parku. Bude atraktívnejší i farebnejší

2 - 3

Nová fontána, vynovené detské ihrisko, upravené chodníky, ošetrované stromy, založené kvetinové záhony. To všetko nájdeme po revitalizácii v parku, ktorý je súčasťou centra mesta.

Výstavba novej nemocnice napreduje, mesto podpísalo dôležité memorandum k doprave

Časový harmonogram stavby je zatiaľ v zelených číslach, memorandum prináša spoluprácu mesta a štátu pri riešení kľúčového dopravného napojenia k nemocnici.

7

Výraznou premenou prejde severná časť parku, kde sa nachádza okrem fontány aj detské ihrisko. Foto: archív mesta Martin

Približne dve tretiny z nich sú však v zlom zdravotnom stave a počíta sa s ich ošetrovaním.

Najviac poškodené a choré stromy budú vyrúbané, čo po posúdení odsúhlasila aj Štátna ochrana prírody. Samozrejme, vysadia sa aj nové dreviny – najviac javorov horských, resp. mliečnych, ale i lípy malolisté, duby zimné aj letné, pagašťany pleťové. Z nových kríkov návštevníkov parku určite zaujme ruža popínavá.

Novinkou v parku, ktorá ho aj farebne skrášli, budú viaceré kvetinové, respektíve kvetinovo-trávne záhony. V slnečnej časti to bude kombinácia aromatických bylín, kvitnúcich trvaliek, architektonických tráv a cibulovín. Spomeňme levandule, z jarných cibulovín narcisy a tulipány, pričom záhony spestria aj viaceré druhy okrasných tráv. V polotieňovej alebo tieňovej časti, pri vstupe od

Zastupiteľstvo dalo zelenú premene Hviezdoslavovho parku. Bude atraktívnejší i farebnejší

Nová fontána, vynovené detské ihrisko, upravené chodníky, ošetrované stromy, založené kvetinové záhony. To všetko a ešte aj viac nájdeme po revitalizácii v parku Pavla Országha Hviezdoslava.

Poslanci mestského zastupiteľstva odobrili revitalizáciu Hviezdoslavovho parku, ktorá sa bude z veľkej časti financovať z európskych zdrojov. Celkovo ide o čiastku 627 404 eur, ktorá vzišla z verejného obstarávania. Keďže pri tejto výzve je povinná spolupráca vo výške osem percent, mesto na tento projekt prispeje sumou 50 192 eur.

Za projekt hlasovalo 23 poslancov, nikto nebol proti

a nikto sa nezdržal hlasovania.

„Revitalizáciou parku sa v centre mesta vytvorí obnovený verejný priestor podporujúci ochranu prírody a zvýšenie biodiverzity s využitím prvkov zelenej a modrej infraštruktúry. Zároveň sa priestor zatraktívni a sfunkční pre rôzne vekové kategórie obyvateľov mesta ako aj jeho návštevníkov,“ píše sa v dôvodovej správe, ktorú na februárovom zasadnutí mestského zastupiteľstva predkladala Jaroslava Mišíková, vedúca Projektovnej kancelárie MsÚ v Martine.

Park skrášlia kvetinové záhony

Hviezdoslavov park je vzácnym nielen svojou lokalitou, ale

najmä drevinami. Je v ňom vyše 230 stromov, najmä líp, jaseňov, hrabov, javorov, z ihličnanov dominujú predovšetkým smrek.

MARTINSKÉ NOVINY

● Vydáva Televízia Turiec, s. r. o., Moskovská 1, 036 01 Martin, IČO: 31647308 ● mesačník ● Adresa redakcie: Moskovská 1, Martin ● Šéfredaktor: Roman Kopka ● Redakčná rada: Bruno Horecký ● Redakcia: redakcia@martinskenoviny.sk ● Vychádza v náklade 23 000 kusov ● Tlač: Vltava Labe Média, a. s., Olomouc ● Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Akékoľvek použitie časti alebo celku, najmä rozmnožovanie a šírenie textov a fotografií akýmkoľvek mechanickým alebo elektronickým spôsobom aj v inom než slovenskom jazyku bez písomného povolenia vydavateľa je zakázané. Samostatne nepredajné. * Redakcia nezodpovedá za právnu stránku a obsah inzerátov a za obsah príspevkov od externých prispievateľov. EV 5932/20, ISSN 2729-7632.

hotela Turiec, vzniknú záhony s pakostmi – krvavými i podzemkatými, bleduľami, scilovkami a podobne. Bude toho viac.

Bude aj fontána, ale iná

Hviezdoslavov park prejde aj ďalšími viditeľnými premenami. Tou najväčšou bude fontána, ktorá už nebude mať súčasnú podobu, ale zmení sa na pochôdznu s atraktívnymi tryskami a zahmlovačmi pre priamy kontakt s vodou, čo dozaista ocenia najmä deti. Treba ešte dodať, že fontána bude aj farebne podsvietená.

Renováciou prejde aj detské ihrisko. Novinkou bude veľká herná zostava v tvare kupoly, na ktorej sa môže naraz hrať až 50 detí. Pribudne aj kolotoč, ktorý budú môcť využívať aj vozičkári. Projekt počíta i s výmenou dopadových plôch, ktoré zvýšia bezpečnosť detí. V severnej časti parku je plánované i osadenie pitnej fontánky, čo najmä počas horúcich letných dní zrejme každý ocení.

Zmení sa i mobiliár

Z projektu revitalizácie parku ďalej vyplýva, že sa v ňom ďalej počíta s oboma prístreškami, ktoré je však treba obnoviť. Celoplošne ich obrúsia, následne budú

ošetrené lazúrou v tóne agát. Okrem tohto budú v prístrešku vymenené reflektory za LED RGB pásy umiestnené po obvode z vnútornej strany strechy. Nové budú aj vstupy do parku, ktoré budú zvýraznené jednoduchými pergolami s popínavými rastlinami.

Pokiaľ ide o chodníky, tak pôvodné mlatové ostávajú, len ich bude treba opraviť. Pribudnú však aj nové. Samozrejme, vymenia sa aj lavičky, pričom niektoré z nich budú aj bez operadiel. V parku si budete môcť na vonkajších betónových stoloch zahrať spoločenské hry – šach a človeče, nehnevaj sa. Vymenia sa aj smetné koše, nové budú separačné, pribudnú stojany na bicykle.

Osvetlenie zabezpečia parkové lampy. Tie na žiadosť Krajského pamiatkového úradu v Žiline, ktorý nad projektom drží svoju ochrannú ruku, ostanú pôvodné. Budú však ošetrené antracitovou pieskovou farbou a pôvodné žiarivky budú nahradené energeticky úspornými LED žiarivkami. Zároveň sa kompozícia v centrálnej kruhovej časti rozširuje o dve lampy, ktoré budú vyrobené štandardnou formou replikácie.

Roman Kopka

Súčasná podoba Hviezdoslavovho parku.
Foto: Roman Kopka

Staručký „zimák“ potrebuje novú strechu, peniaze chce mesto získať z Fondu na podporu športu

Rekonštrukcia a stavebné úpravy strešného plášťa zimného štadióna je vyčíslená na viac ako 1,5 milióna eur.

S pomocou Fondu na podporu športu mesto Martin uskutočnilo už viacero projektov. Spomeňme tréningovú hokejovú halu, zázemie pre futbal na Pltníkoch (šatne, sprchy, klubovne, skladové priestory, atď.) a najnovšie tribúnu na atletickom štadióne, ktorá je v procese kolaudácie.

V tomto roku sa mesto bude opätovne uchádzať o získanie financií na rekonštrukciu strechy zimného štadióna, príslušnú žiadosť schválilo mestské zastupiteľstvo na svojom februárovom zasadnutí.

Celková hodnota projektu „Rekonštrukcia a stavebné úpravy strešného plášťa zimného štadióna v Martine“ je vyčíslená na 1 579 304 eur, Fond na podporu športu prepláca 70 % oprávnených nákladov, najviac však 1 milión eur. V prípade martinského projektu, ak by bol úspešný, by mesto získalo 63,31 % finančných prostriedkov – 999 857 eur, zvyšnú časť – 579 447 eur by hradilo z vlastných zdrojov.

Zimný štadión v Martine na Podháji sa budoval v piatich etapách. V roku 1965 sa postavila ľadová plocha s prevádzkovou budovou, o päť rokov neskôr sa vyriešila konštrukcia zastrešenia, v roku 1980 pribudli tribúny, v roku 1982 bol vybudovaný severný a južný prístavok a o tri roky neskôr sa zavŕšilo celkové opláštenie štadióna. Potom

sa už riešili rôzne opravy v závislosti od finančných možností, z väčších investícií v rámci interiéru spomeňme komplexnú rekonštrukciu žiackych šatní za viac ako 769-tisíc eur v roku 2019. V tomto investičnom balíku sa riešila i kanalizácia, elektroinštalácia, sociálne zariadenia, vzduchotechnika. Upravovali sa aj podlahy a povrchy.

Aktuálne je najviac poškodená strecha zimného štadióna, na PVC fólii je značná degradácia, zmäčkovadlá z nej vyprchali, preto praská, čo spôsobuje rôzne defekty. Inými slovami, po dažďoch voda zateká dnu aj von. Z vonkajšej strany sa tvoria kvaple, zateká na fasádu, na ktorej sa tvoria trhliny, opadáva omietka. Z tohto dôvodu bol uzatvorený chodník od západnej strany štadióna, v tejto časti sa zakázalo aj parkovanie.

Deravá strecha má vplyv aj na kvalitu ľadu, vnútorné prostredie zimného štadióna je teplotne nestabilné. Tento problém by okrem rekonštrukcie strechy definitívne vyriešilo až zateplenie obvodových múrov. To už je ale iný projekt, na ktorom bude treba pracovať.

Roman Kopka

Krabice a vrecia s odpadom zmiznú z pešej zóny

Dodatkom k príslušnému VZN mesto Martin zabezpečí čistotu a poriadok v pešej zóne, kde nebudú vykladané vrecia so zmesovým komunálnym odpadom k malým smetným nádobám.

Keď ráno zavítate do centra mesta, môže sa stať, že na pešej zóne pri obchodných prevádzkach natrafíte medzi lampami verejného osvetlenia, resp. pri malých smetných nádobách na hromadu krabíc od všakovakého tovaru alebo na vrecia s rôznym odpadom. Smeti sa síce v dopoludňajších hodinách z centra odvezú, ale kým sa tak stane, prejde nejaký čas.

Inými slovami, esteticky to dvakrát nepôsobí. My Martinčania sme si na to chtiac-nechtiac za tie roky nedobrovoľne zvykli, ale návštevníci mesta prichádzajúci do Centra národnej kultúry sa možno čudujú. Od 1. apríla, nie je to žart, už na to nebudú mať dôvod.

Od tohto dátumu vstúpi do platnosti dodatok č. 4 Všeobecne záväzného nariadenia mesta č. 132 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi. Jeho podstatou je, že ľudia z domácností, podnikatelia či firmy už nebudú môcť odpad ukladať na pešej zóne, ale do zberných nádob umiestnených na určenom uzamykatelnom stojisku

Dlhoročný problém s odkladaním odpadu na pešiu zónu má riešenie.
Foto: archív MN

nachádzajúcom sa pri ulici 29. augusta č. 8. Miesto stojiska sa zvažovala aj možnosť vybudovania polopodzemných kontajnerov, avšak pre rôzne siete, ktoré sú v zemi uložené, to možné nie je.

Za príslušný dodatok k vyššie uvedenému VZN, ktorý

vznikol aj z iniciatívy VMČ Martin-Stred, hlasovalo 26 poslancov a poslankyň, nikto nebol proti a nikto sa nezdržal hlasovania.

Roman Kopka

DALIBOR JANDA

s kapelou PROTOTYP

host: Jiřina Anna Jandová

Športová hala Martin
14.6.2025 19:00hod

Slimák aktuálne nepotrebuje ešte komplexnú opravu, ale už na ňu treba postupne šetriť

Dôležitý mostný objekt môže doprave bezpečne slúžiť ešte 13 rokov. Vyplyva to zo statického posudku, ktorý si dalo mesto vypracovať.

Mostný objekt, ktorý ponad železničnú trať spája východ-

Slimák sa blíži k šesťdesiatke, jazdiť po ňom sa bez zásadnejších opráv môže ešte 13 rokov.
Foto: Roman Kopka

nú časť mesta so západnou, Sever a centrum s Podhájom či Stráňami, sa stal viackrát predmetom diskusií aj na rokovaníach mestského za-

stupiteľstva. Poslanci a poslankyne dokonca v decembri minulého roku schválili pri prerokovaní rozpočtu uznesenie, v ktorom žiadajú vedenie mesta, aby zabezpečilo, resp. vyčlenilo peniaze na jeho opravu.

Primátor Ján Danko na margo tejto problematiky viackrát aj v rozhovoroch pre médiá konštatoval, že mesto má pripravený projekt na komplexnú rekonštrukciu Slimáka, takto Martinčania mostný objekt, ktorý bol vybudovaný v roku 1967 nazývajú, avšak stálo by to viac ako 3,7 milióna eur, čo by vzhľadom na súčasnú ekonomickú situáciu samospráv bolo pre Martin veľké sústo.

Aj preto si radnica začiatkom roka dala od odborníka na cestné stavby vypracovať statický posudok tohto dôležitého mostného objektu.

„Aby bolo jasne povedané, či most vydrží ešte rok, dva alebo tri a aby sme podľa tohto posudku vedeli prijať

patričné opatrenia,“ povedal začiatkom februára pre TV Turiec Ján Danko, primátor mesta Martin.

Odborný posudok autorizovaného stavebného inžiniera, vypracovaný na žiadosť vedenia mesta, napokon potvrdil, že most môže bezpečne slúžiť doprave ešte minimálne 13 rokov bez potreby okamžitých zásahov. Statický posudok, ktorý má viac ako 100 strán, je v prípade záujmu k dispozícii na nahliadnutie na mestskom úrade.

„Získali sme čas, aby sme postupne potrebné financie na opravu mosta naakumulovali. Neznamena to ale, že budeme tak dlho čakať. Naopak, našim záujmom je, aby sme sa do komplexnej opravy mosta pustili podstatne skôr,“ zdôraznil Ján Danko s tým, že priebežne bude mesto riešiť aj menšie poškodenia mostného objektu, aby sa jeho technický stav ďalej výraznejšie nezhoršoval.

Roman Kopka

Rekonštrukciu najvyťaženejšej zastávky zbrzdili komplikácie s kanalizáciou

Dlhoročný problém s konečnou zastávkou MHD vo Vrútkach sa blíži k definitívnemu vyriešeniu.

Keď v roku 2022 prevzal zodpovednosť za prevádzkovanie MHD Dopravný podnik mesta Martin (DPMM), musel sa vysporiadať aj s novým umiestnením konečnej zastávky vo Vrútkach, ak nechcel, aby za zastavovanie na pôvodnom obratisku platil súkromnej spoločnosti ročne státisíce eur.

Riešenie, hoci improvizované, sa našlo v spolupráci so ŽSR na Železničnej ulici, kde bola v tesnom susedstve so železničnou stanicou vybudovaná nová autobusová zastávka. Problémom však bolo, že autobusy sa k zastávke dostávali po veľmi poškode-

nej a navyše i úzkej ceste, čo spočiatku spôsobovalo aj ich meškanie. Žiaľ, aj komfort cestujúcich čakajúcich na autobus sa oproti minulosti značne znížil, keďže nástupná plocha aj s prístreškom bola na počet nastupujúcich osôb príliš malá. Mnohí ľudia sa tak nemali kde skryť pred nepriaznivým počasím a ešte si museli dávať pozor, aby nestáli v kalužiach, alebo aby nespádli do jamy.

Tieto a ďalšie problémy sa po rôznych procesných peripetiách čoskoro stanú minulosťou, aktuálne sa už od 24. februára pracuje na celkovej obnove nielen zastávky, ale aj priestoru okolo nej. S rekonštrukciou sa síce začalo pôvodne ešte v októbri, no čoskoro bola prerušená.

„Po odkrytí vrchnej časti vozovky sa zistilo, že je poško-

dená splašková a aj dažďová kanalizácia, čo si vyžiadalo prepracovanie projektu, pričom sa muselo vyriešiť aj spevnenie podložia vozovky, aby znesla očakávanú záťaž,“ vysvetlil František Zicho, ekonomicko-technický riaditeľ DPMM.

O 170-tisíc eur, z pôvodných 512-tisíc, tak boli zvýšené náklady na rekonštrukciu. Investícia je z väčšej časti financovaná z európskych zdrojov a čiastočne z vlastných zdrojov dopravného podniku.

Čo sa zmení? Obnovená nebude len vozovka, nový povrch dostanú aj prístupové chodníky. Nové bude aj verejné osvetlenie. Upraví sa aj nástupný priestor, pričom bezpečný a zároveň aj bezbariérový nástup i výstup cestujúcich zabezpečia tzv. Kasselského obrubníky.

Súčasťou zastávky budú aj dva prístrešky so zelenou strechou a moderným elektronickým označovníkom. O príchode a odchode autobusov, ale aj vlakov, bude cestujúcich informovať digitálna informačná tabuľa. Rekonštrukciou získa dopravný podnik aj miesta na parkovanie autobusov. Zastávka pri železničnej stanici by cestujúcim mohla slúžiť od konca mája, resp. začiatkom júna.

Roman Kopka

Provizórium s konečnou zastávkou MHD vo Vrútkach by sa malo skončiť koncom mája, resp. začiatkom júna. Foto: archív MN

Takto sa vlni brigádovalo pri jazierku v Košútoch.
Foto: archív MN

Jarná očista je tu, zapojiť sa do nej môžu aj Martinčania

Obyvatelia mesta aj tento rok budú môcť na zbavenie sa rôznych predmetov využiť veľkokapacitné kontaj-

nery, plánovaná je i strojová očista ulíc a aj dobrovoľné brigády na sídliskách.

S príchodom teplejšieho počasia sa tradične v meste začína aj s tzv. jarnou očístou mesta. Už od 10. marca začala spoločnosť Brantner Fatra v Košútoch na objednávku mesta rozmiestňovať veľkokapacitné kontajnery, postupne sa objavujú aj v ďalších častiach mesta. Ako posledná príde tentoraz na rad MČ Priekopa a to v termíne od 19. do 26. mája.

V MČ Stred sa kontajnery rozmiestnia 17., 19. a 24. marca, nasleduje Sever: 26., 31. marca a 2. apríla, ďalej Jahodníky-Tomčany: 2. a 7. apríla, Ladoveň: 9. a 14. apríla, Záturčie: 23. a 28. apríla a 5. mája, Podháj-Stráne: 12. a 14. mája.

„Kontajnery sú určené na nadrozmerý odpad, ako je starý nábytok či iné nevyužiteľné predmety z domác-

ností. Nie je však dovolené do nich vhadzovať elektroodpad, nebezpečné látky, odpad zo záhrad, drobný stavebný odpad ani iné nepovolené druhy odpadu. Tieto druhy odpadu môžu obyvatelia Martina bezplatne odovzdať v zbernom dvore na Robotníckej ulici č. 20," informovala Zuzana Jenigár, hovorkyňa mesta Martin.

V druhej polovici marca sa v meste začne aj so strojovou očístou. Jednotlivé ulice sa tak postupne očistia od posypového materiálu, ktorý sa používal pri zimnej údržbe, a ďalších nahromadených nečistôt.

V apríli sa pravdepodobne vo všetkých mestských častiach uskutočnia aj brigády. Tradične sa do nich zapájajú dobrovoľníci, žiaci a žiačky martinských škôl a jarnú očistu organizujú aj jednotlivé výbory mestských častí.

Roman Kopka

MARTIN

MESTO MARTIN VYHLASUJE

podľa ustanovení §281 až §288 Obchodného zákonníka obchodnú verejnú súťaž č. 1/2025

"NÁJOM NEHNUTEĽNÉHO MAJETKU"

Predmetom nájmu je nehnuteľný majetok zapísaný na liste vlastníctva č. 2557 vedenom Okresným úradom Martin, katastrálnym odborom pre katastrálne územie Martin v nasledovnom rozsahu:

kancelárske priestory nachádzajúce sa na 3.nadzemnom podlaží v budove bývalej Advokátskej komory s. č. 577 (Dom detí a mládeže), postavený na pozemku KN-C 966 k. ú. Martin vo vlastníctve mesta Martin.

Bližšie informácie o podmienkach súťaže nájdete na úradnej tabuli mesta a webovej stránke www.martin.sk

Stavenisko novej martinskej nemocnice. Foto: MZ SR

Časový harmonogram výstavby novej nemocnice je v zelených číslach

Hrubá stavba nemocnice, ktorej financovanie je naviazané na Plán obnovy a odolnosti, má byť dokončená v júni budúceho roku.

Výstavba novej Univerzitnej nemocnice sv. Martina napriek počiatočným problémom pokračuje podľa stanoveného časového harmonogramu. Po skončení kontrolného dňa, ktorý sa uskutočnil v stredu 12. marca priamo na stavenisku, to vy-

hlásil minister zdravotníctva Kamil Šaško.

Ďalej na tlačovej besede podotkol, že projektový tím zodpovedný za výstavbu sfinalizoval projektové dokumentácie a podal žiadosti o stavebné povolenia.

„K dnešnému dňu je dosiahnutý významný mílnik, pretože sú platné stavebné povolenia tak na garážový dom, ako aj na spodnú časť stavby pod hlavnou budovou nemocnice,“ povedal Kamil Šaško.

Memorandum o spolupráci má priniesť zlepšenie dopravnej situácie

S výstavbou východného okruhu, ktorý je dôležitý aj pre novú nemocnicu, má Martinu pomôcť štát.

V stredu 12. marca primátor mesta Ján Danko podpísal memorandum o spolupráci so štátnym tajomníkom Ministerstva dopravy Slovenskej republiky Igorom Chomom, generálnym riaditeľom Slovenskej správy ciest Norbertom Polievkom a generálnym riaditeľom Národnej diaľničnej spoločnosti Filipom Macháčkom.

Jeho cieľom je spoločná realizácia východného okruhu mesta, ktorý má výrazne

zlepšiť dopravnú situáciu v regióne.

Doprava v Martine patrí medzi najnaliehavejšie výzvy, najmä v súvislosti s výstavbou novej Univerzitnej nemocnice svätého Martina. Ak by sa nepodarilo vyriešiť dopravnú dostupnosť nemocnice, hrozili by vážne komplikácie. Podpis memoranda však prináša riešenie – spoluprácu na realizácii východného okruhu, ktorý odbremení dopravu v meste a zabezpečí lepšiu dostupnosť pre obyvateľov aj návštevníkov.

„Dnešný deň je výsledkom takmer deväťmesačných intenzívnych diskusií s ministerstvom dopravy na

Minister zdravotníctva tiež zdôraznil, že všetky práce sú intenzívne sledované na dennej báze tímom martinskej univerzitnej nemocnice pod supervíziou Zdravotníckej implementačnej agentúry.

Výstavba nemocnice sa financuje z Plánu obnovy a odolnosti. Vyčlenených je na to takmer 257 miliónov eur bez DPH.

„Táto suma na celkovú výstavbu stačiť nebude, vláda sa zaviazala, že zvyšné finančné zdroje bude hľadať,“ uviedol Kamil Šaško, minister zdravotníctva.

Podpredseda vlády pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku Peter Kmec v Martine povedal, že rezort zdravotníctva je najväčším prijímateľom finančných zdrojov z Plánu obnovy, na ktoré je pre Slovensko vyčlenených 6,4 miliardy eur. „Tento projekt je pre nás veľmi dôležitý aj preto, aby sme dokázali, že Slovensko vie v takom krátkom časovom horizonte realizovať takú náročnú stavbu, ako je univerzitná nemocnica so špičkovým vybavením.“

Riaditeľ Univerzitnej nemocnice Martin (UNM) Peter Durný vyjadril spokojnosť s tým, že vďaka úsiliu projektového tímu, ktorý v novom skonsolidovanom zložení začal svoju prácu vlani 1. mája, sa podarilo odstrániť výrazný sklz. „Dnes môžeme povedať, že z hľadiska harmonogramu sme v zelených číslach. Máme oprávnenú ambíciu ponúknuť Slovensku vybudovanie novej modernej špičkovej koncovkej nemocnice, ktorá bude plniť aj funkciu vzdelávacieho či vedecko-výskumného centra,“ vyhlásil riaditeľ UNM.

Nová nemocnica v Martine bude mať vlastnú ambulanciu, diagnostickú a terapeutickú časť i samostatný trakt pre detskú medicínu a urgentný príjem s traumacentrom prispôbeným na zmiešanú prevádzku pre deti a dospelých. Vzniknúť má 660 lôžok.

Výstavbu realizuje združenie štyroch dodávateľov s vedúcim členom Adifex. Hrubá stavba, ktorá je naviazaná na Plán obnovy, má byť dokončená o rok v júni, prví pacienti by do nemocnice mali vstúpiť v januári 2029.

Roman Kopka

Podpis memoranda. Na snímke primátor Martina Ján Danko a Igor Choma, štátny tajomník ministerstva dopravy. Foto: archív mesta Martin

viacerých úrovniach. Mesto Martin totiž nemalo a ani nebude mať dostatočné finančné možnosti na realizáciu takej rozsiahlej stavby. O to viac ma teší, že sa nám podarilo nájsť riešenie, ktoré prospeje nielen tisíckam obyvateľov, ale aj pacientom a všetkým, ktorí naše mesto navštívia,“ uviedol primátor Ján Danko.

Memorandum definuje spoluprácu medzi mestom Martin, ministerstvom dopravy, Slovenskou správou ciest a Národnou diaľničnou spoločnosťou pri výstavbe východného okruhu. Mesto sa bude podieľať na projekte logistickou a administra-

tívnou podporou, zatiaľ čo samotnú výstavbu zabezpečí Slovenská správa ciest. Po dokončení bude okruh odozvaný do správy Národnej diaľničnej spoločnosti.

(RED)

Aké sú prvé zmeny v rozpočte mesta Martin na rok 2025

Podstatná časť zmien sa týkala prevodu finančných prostriedkov, ktoré sa vlani nevyčerпали. Časť z nich sa využije na opravy chodníkov.

Zmena č. 1

V príjmových finančných operáciách v rámci navrhovanej prvej zmeny rozpočtu poslanci schválili prevod finančných prostriedkov z rezervného fondu o 800 930 eur. Sú to peniaze, ktoré neboli v minulom roku vyčerpané na investičné akcie schválené v roku 2024.

Z tohto balíka peňazí sa v rámci zvýšenia rozpočtu z bežných výdavkov a čerpania rezervného fondu 302 704 eur presúva do rozpočtov mestských častí, ktoré ich použijú na riešenie havarijných stavov chodníkov (MČ Ladoveň-Jahodníky-Tomčany: 76 747 eur, MČ Stred: 40 631 eur, MČ Sever: 12 189 eur, MČ Košúty: 42 707 eur, MČ Podháj-Stráne: 37 435 eur, MČ Priekopa: 40 814 eur a MČ Záturčie: 51 551 eur).

Zastupiteľstvo schválilo aj presun finančných prostriedkov vo výške 20-tisíc eur na sochársku-architektonickú súťaž návrhov na sochu sv. Martina. Poslanci ďalej schválili zvýšenie rozpočtu v kapitálových výdavkoch a čerpanie rezervného fondu o 186 979 eur a to pre mestské časti (MČ Ladoveň-Jahodníky-Tomčany: 81 621 eur, MČ Stred: 58 390 eur, MČ Košúty: 39 460 eur a MČ Podháj-Stráne: 7 508 eur).

Nevyčerpané finančné prostriedky z vlaňajška späť dostane CSS Škultétyho a to vo výške 177 617 eur. V položke rekonštrukcia Námestia SNP sa príjmy zvýšia o 24 200 eur, v položke rekonštrukcia pešieho plató v Záturčí – I. etapa o 555 eur, v položke CSS Podháj o 54 667 eur, v položke mestský mobiliár a údržba detských ihrísk o 9 900 eur a v položke rekonštrukcia mosta Pivovarský potok o 24 941 eur.

Zmena č. 2

Mestské zastupiteľstvo schválilo aj návrh na zvýšenie rozpočtu mesta na rok 2025 o nevyčerpané prostriedky VMČ z roku 2024 a nevyčerpané finančné prostriedky na investičné akcie. Celkovo je to 1 169 167 eur.

Z tohto balíka financií sa v rámci zvýšenia kapitálových výdavkov v rozpočte navýšil podprogram Strategické plánovanie a príprava projektov z fondov EÚ o 17 643 eur, podprogram Projektová dokumentácia a GP pre UHI o 328 363 eur, podprogram Správa športových zariadení v bode Atletický štadión (zázemie s tribúnou) o 395 189 eur, podprogram Údržba a re-

konštrukcie komunikácií, chodníkov, parkovísk – rekonštrukcia a modernizácia lávky pre peších k Lidlu na Ul. Červenej armády o 10 009 eur, podprogram Správa nebytových priestorov – II. etapa obnovy pešieho plató v Záturčí o 198 080 eur, podprogram Údržba a rekonštrukcia komunikácií, chodníkov, parkovísk – kapitálové výdavky pre jednotlivé MČ o 219 883 eur (MČ Ladoveň-Jahodníky-Tomčany: 67 652 eur, MČ Stred: 21 842 eur, MČ Sever: 11 659 eur, MČ Košúty: 23 334 eur, MČ Podháj-Stráne: 35 454 eur, MČ Priekopa: 17 608 eur, MČ Záturčie: 42 424 eur).

Zmena č. 3

V návrhu na zmenu rozpočtu mesta Martin č. 3 mestské zastupiteľstvo schválilo zvýšenie rozpočtu v príjmových operáciách – prevod prostriedkov z peňažných fondov v podpoložke rezervný fond obce a rezervný fond VÚC o 84 692 eur.

Ďalej poslanci v rámci tejto zmeny schválili zvýšenie rozpočtu v kapitálových výdavkoch v programe Cestná doprava, miestne komunikácie, verejné priestranstvo – údržba a rekonštrukcie, resp.

Poslanci vyčlenili peniaze aj na opravu chodníka na Záborského ulici.
Foto: Roman Kopka

výstavba komunikácií, chodníkov a parkovísk o 34 500 eur, v programe Prostredie pre život a oddych občanov – Údržba mestskej zelene – kapitálové výdavky revitalizácia Hviezdoslavovho parku o 50 192 eur.

Mestské zastupiteľstvo zároveň schválilo čerpanie rezervného fondu vo výške 34 500 eur na rekonštrukciu chodníka na Ul. Záborského a čerpanie rezervného fondu vo výške 50 192 eur na spolufinancovanie projektu „Revitalizácia Parku P. O. Hviezdoslava v Martine“.

Zmena č. 4

V rámci navrhovanej 4. zmeny rozpočtu mesta Martin na rok 2025 mestské zastupiteľstvo schválilo zvýšenie rozpočtu v príjmových finančných operáciách – prevod prostriedkov z peňažných fondov – z rezervného fondu obce a z rezervného fondu VÚC o 77 470 eur.

Tieto peniaze sa použijú na vykrytie zvýšenej DPH z 20 na 23 %. Týka sa to výstavby CSS na Škultétyho ulici – 11 961 eur a rekonštrukcie bytovky na Ul. Ambra Pietra – 65 509 eur.

Roman Kopka

Detské ihrisko na Mazúrovej ulici. Využívajú ho aj deti z iných ulíc sídliska. Foto: Roman Kopka

staršie. Napríklad, basketbalové koše. Nemyslím si, že by to niekomu prekážalo. Napokon, na asfaltovej ploche decká hrávajú hokej i futbal. Vrátim sa ešte k ihrisku, naozaj je fajn, len by bolo treba asi hojdačky ešte trochu zdvihnúť. Do domčeka by sa tiež hodil nejaký podklad, lebo trávu už deti pošliapali a je tam blato."

Novú súpravu hracích prvkov na Mazúrovej ulici si viac-menej vypýtali občania.

„Rôzne preliezačky tu boli aj v minulosti, no tie už neboli pre deti také atraktívne a ani bezpečné. Máme za to, že verejný priestor má byť kvalitný, udržiavaný a bezpečný. Pri plánovaní ihriska sme mysleli aj na väčšie deti, uvažovali sme nad rôznymi variantami, ale nie celkom sa to stretlo s pochopením časti verejnosti," povedala Marína Gallová, predsedníčka VMČ Ladoveň-Jahodníky-Tomčany.

Na Ladovni sa rieši aj ďalšie ihrisko a to na Sucháčkovej ulici. Verejná schôdza k tejto téme sa uskutoční v piatok 11. apríla. **Roman Kopka**

MČ LADOVEŇ-JAHODNÍKY-TOMČANY:

Na "Mazúrke" majú nové detské ihrisko

Hracích prvkov je pomerne veľa, deti si majú z čoho vyberať.

Na Mazúrovej ulici, v jej prvej časti pri Jahodníckom cintoríne, sa deti tešia z nového ihriska. Nachádzajú sa na ňom

viaceré herné prvky – lezecká stena, domček, kolotoč, rôzne druhy hojdačiek – s operadlami i bez. Dominantou ihriska je veža so šmýkačkami, všade boli inštalované bezpečné dopadové plochy. Pieskovisko má posúvaciu plachtu. Večer sa ňou prikryje, čím sa

chráni pred mačkami, ráno sa zas plachta zdvihne a najmä v horúcom počasí posluží ako tienidlo pred slnkom. Ihrisko je aj farebne zosúladené s prostredím, základom je prírodná farba.

„Vyzerá to pekne, páči sa mi aj to prekrytie pieskoviska. Deti tu chodí pomerne veľa, majú sa kde hrať," povedala Jana Thomková.

Kludia Geriková, tiež z Mazúrovej ulice, podotkla, že ihrisko je určené skôr menším deťom. „Škoda, že sa niečo nevymyslelo aj pre tie

MČ PRIEKOPA: Hasiči udržiavajú tradície, ľudia ich svojou účasťou podporili

Na svoje si prišiel každý, deti aj dospeláci. Priekopčania vydareným podujatím spojili ľudí.

Dobrovoľní hasiči v Priekope v spolupráci s výborom mestskej časti zorganizovali v poslednú februárovú sobotu fašiangy. Ľudí vítali pohostením, nalievalo sa do kališka, koštovali sa šišky. Vo vnútri miestneho polyfunkčného objektu si na svoje prišli deti, pre ktoré boli nachystané rôzne súťaže i tvorivé dielne. K fašiangom patrí aj karnevalová zábava a decká, mnohé aj v kostýmoch a maskách, si jej užili do sýtosti.

Vonku vystrájal čert, kto pred ním neušiel, toho sadzou pomaloval po tvári. O dobrú náladu sa počas celého dňa starali Heligonkári Baculovci, viacerým ľuďom sa výberom pesničiek trafili do noty. K fašiangom patrí aj jedlo. V ponuke bola praženica, pečené mäsko, kapustnica a zo

sladkého už spomínané šišky.

Poobede, kto chcel, sa mohol odfotiť s fašiangovými maskami. A verte-neverte, o takúto foto bol vcelku veľký záujem. Večer od siedmej až do polnoci bola fašiangová zábava, na ktorej vystúpil s kultúrnym pásmom Folklórny súbor Hradisko.

„Veľmi som sa tešila na šišky a chutili ako od mojej starej mamy. Atmosféra je na fašiangoch výborná, ľudia vyzerajú byť spokojní, čo viac si priať. Som rada, že sa tu v Priekope udržiavajú naše ľudové tradície, nie všade je to tak," povedala Miroslava Výborná z Priekopy. **Roman Kopka**

Aj takúto podobu mali fašiangy v Priekope. Foto: Roman Kopka

Šišky sa vypekali vo veľkom. Foto: Roman Kopka

VMČ Podháj-Stráne bude s odborníkmi hľadať riešenie ako val na detskom ihrisku na Námestí protifašistických bojovníkov zrevitalizovať.
Foto: Roman Kopka

MČ PODHÁJ-STRÁNE:

Budú brigádovať, pripomenú si aj veľkonočné zvyky

Aktuálne sa výbor mestskej časti Podháj-Stráne venuje trom témam. Dve súvisia s upratovaním a skrášlením tejto časti mesta a tretia je pozvánkou na veľkonočné podujatie.

Jar je tým ročným obdobím, ktoré priamo nabáda k upratovaniu, čisteniu, skrášleniu okolia domov a bytoviek. V mestskej časti Podháj-Stráne si to uvedomujú a už tradične sa pripravujú na akciu veľkej očisty mesta, v rámci ktorej chcú pozvať ľudí na brigády.

Budú sa venovať Námestiu protifašistických bojovníkov

Majú pred sebou aj jednu konkrétnu úlohu. Týka sa parku na Námestí protifašistických bojovníkov.

„Tamojšie oblúbené detské ihrisko obsahuje aj hrací val s bunkrom, ktorý má byť podľa pôvodného projektu zatrávnený. Tento

prvok si deti veľmi obľúbili a často ho využívajú. Preto sa tam tráva veľmi ťažko uchyťáva. Z tohto dôvodu plánuje výbor v spolupráci s odborníkmi nájsť riešenie, ako val zrevitalizovať,“ hovorí poslanec Filip Horanský.

Pripravujú veľkonočné podujatia

Park bude aj dejiskom prvej tohtoročnej komunálnej aktivity v tejto mestskej časti. Témou je Veľká noc a dňom „D“ je 16. apríl. Presne od 16. h tu odštartuje program, ktorým si obyvatelia Podhája a Stráni pripomenú blížiac sa sviatky. Vystúpia deti z MŠ Podhájska, ktoré už usilovne nacvičujú program a pridá sa k nim aj program pod záštitou Kultúrnej scény Martin. Pre deti bude pripravené sladké prekvapenie.

„Pozývame obyvateľov Podhája a Stráni na toto podujatie,“ hovorí za všetkých poslancov mestskej časti Filip Horanský.

Viera Legerská

MČ SEVER

Vyčistia posprejovaný a špinavý podchod pri pošte

Po zime, ktorá nepraje aktívitám v exteriéri, sa už tento mesiac začínajú aj v mestskej časti Sever načrtávať plány, ktoré by mali v najbližších týždňoch zlepšiť či skrášliť život obyvateľom.

Obyvateľov Severu zaiste poteší, že poslanci majú v pláne dať vyčistiť posprejovaný a špinavý podchod pri pošte. Za Katolíckou ZŠ s MŠ Antona Bernoláka pribudne drop off miesto, čiže vyhradený priestor, ktorý rodičom zabezpečí jeho uvoľnenie v čase, keď deti do školy privedú a odvezú. Riešiť sa bude aj výsadba kvetov, ale i dopravná situácia na sídlisku. Je tu snaha osadiť značku zákazu vjazdu pre nákladné autá na Severnej ulici.

„Bol to podnet od občanov, a aj preto sa mu venujeme. A privítame aj ďalšie, ktorými chcú obyvatelia Severu zlepšiť život v mestskej časti. Svoje podnety a postrehy môžu nasmerovať na výbor, budeme sa nimi zaoberať,“ informuje poslankyňa Veronika Gajdošová Ladňáková.

Výbor mestskej časti sa zaoberá aj možnosťami spolupráce s Kultúrnou scénou, Turčianskou knižnicou a jej pobočkou na Severe, Turčianskou galériou či Turčianskym kultúrnym strediskom. Sú to inštitúcie, ktoré môžu pomôcť pri príprave kultúrnych podujatí na Severe. Táto mestská časť je nimi známa a aj v tomto roku poslanci plánujú obohatiť kultúrny kalendár o tradičné, ale aj niektoré nové komunitné podujatia.

Ďalší balík aktivít na Severe súvisí s bezpečnosťou obyvateľov a vandalizmom. V mestskej časti v ostatnom čase

Stav podchodu na Severe je trňom v oku viacerých obyvateľov sídliska.
Foto: Roman Kopka

zaznamenali viaceré prejavy vandalizmu, vrátane rozbitých sklenených zastávok MHD či znečisťovania ihriska na Námestí francúzskych partizánov.

„Bezpečnosť bola téma, o ktorej sme rokovali na poslaneckom prieskume so zástupcami mestskej polície,“ prízvukuje Veronika Gajdošová Ladňáková.

Cieľom prieskumu bolo analyzovať aktuálnu situáciu na Severe a hľadať riešenia na zvýšenie bezpečnosti v mestskej časti. K zvažovaným opatreniam patrí napríklad rozšírenie kamerového systému a zvýšenie počtu policajných hliadok.

Problémom mestskej časti je aj dlhodobo uzavretý nadchod, ktorý ponad železničnú trať spájal Sever s neďalekým obchodným centrom.

Výbor MČ sa zaoberá aj problematikou rekonštrukcie nadchodu k OC Tesco, ktorý je majetkom spoločnosti Tesco. „Neustále apelujeme na dokončenie jeho rekonštrukcie. Je dlhodobo uzavretý, prechod k obchodnému centru je komplikovaný,“ uzatvára poslankyňa Veronika Gajdošová Ladňáková.

Viera Legerská

Karnevalový sprievod rozveselil mesto

Žičlivá atmosféra, kopec zábavy, hudba a spev, usmievané tváre a aj pomerne veľký záujem Martinčanov a Martinčaniek. To všetko a ešte aj viac priniesol karnevalový sprievod, ktorý sme mali v posledný februárový deň možnosť vidieť v centre nášho mesta.

V martinskej kultúrnej ponuke to bolo niečo nové, osviežujúce a aj na základe pozitívnych reakcií ľudí možno povedať, že sa karnevalový či fašiangový sprievod mestom ujal.

V sprievode, ktorý pomohli vytvoriť Shakers Dance Family, Ochotnícke divadlo Olgy Borodáčovej, DDS Kamarát, Kompánia z Turca, detičky z MŠ Jozefa Lettricha, Živena Martin, boli rôzne masky a maškary od výmyslu sveta.

Videli sme napríklad naozaj hrôzostrašného čerta, väžňa, medveďa, poľovníkov, princípála, kúzelníka, trhovníčky, mestské dámy, ktoré zdvorilo sprevádzali mestskí páni v klo-

búkoch, zemanov, hasičov a mnohých ďalších.

Bubeníci z Deep DC Martin, ktorí boli spolu s moderátorom Adamom Kmeťom na čele sprievodu, narobili poriadny fašiangový hurhaj, bolo ich počut' široko-ďaleko. Na hudobnú nôtu zahrali Ľudová hudba z Rajeckej doliny a Folklórny súbor Hrádok z Bystričky.

K fašiangom patria aj šišky, chutili vraj výborne, a pochovávanie basy, ktoré mali možnosť Martinčania a Martinčanky či návštevníci mesta vidieť v OC Galéria.

„Bolo to veľmi milé a zaujímavé zároveň. Páčila sa mi aj koordinácia sprievodu, nebolo to ponechané len tak na náhodu,“ povedala na margo podujatia, ktoré organizovala Kultúrna scéna Martin, Martinčanka Barbora Trebulová.

„Veľmi sme sa potešili z tejto akcie, aj pre našu malú to bol pekný zážitok,“ podotkol Radovan Košťan z Martina.

**Roman Kopka
Foto: Matej Tylka,
Roman Kopka**

Čo treba vedieť o zápisoch detí do 1. ročníka základných škôl v školskom roku 2025/2026

Zápis na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Martin sa budú konať v dňoch od 2. do 4. apríla 2025 a to s osobnou prítomnosťou dieťaťa na zápise.

Povinná školská dochádzka sa začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

Zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť svoje dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt, ak pre neho zákonný zástupca nevyberie

inú základnú školu. Základná škola začína konanie vo veci zápisu na základe prihlášky na vzdelávanie v základnej škole vyplnenej zákonným zástupcom.

Prihláška dieťaťa na vzdelávanie v základnej škole obsahuje:

a) osobné údaje o dieťati v rozsahu: meno, priezvisko a rodné priezvisko, dátum a miesto narodenia, adresa trvalého pobytu alebo adresa miesta, kde sa dieťa obvykle zdržiava, ak sa nezdržiava na adrese trvalého pobytu, rodné číslo, štátna príslušnosť, národnosť. Je treba priniesť rodný list k nahliadnutiu a kontrole údajov,
b) osobné údaje o zákonných zástupcoch dieťaťa v rozsahu:

titul, meno a priezvisko, rodné priezvisko, adresa bydliska a druh pobytu, kontakt na účely komunikácie. Pre overenie údajov je potrebný občiansky preukaz.

Zákonný zástupca dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami spolu s prihláškou predkladá aj písomné vyjadrenie zariadenia poradenstva a prevencie, vydané na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Podanie prihlášky:

- *papierovou formou:* Ak zákonný zástupca nemá možnosť so základnou školou komunikovať elektronicky, môže si vyzdvihnúť a vyplniť prihlášku v listinnej podobe

priamo pri zápise alebo si ju stiahnuť z webového sídla základnej školy a predvyplniť pred zápisom,

- *prostredníctvom elektronického formulára:* Ak zákonný zástupca podáva prihlášku elektronicky, vygeneruje prihlášku zo školského informačného systému, ktorý škola používa (napr. Edupage).

O prijatí na základné vzdelávanie do základnej školy rozhodne riaditeľ základnej školy do 15. júna 2025 a spolu s rozhodnutím o prijatí archívuje aj prihlášku.

Ak dieťa nedosiahne školskú spôsobilosť, riaditeľ MŠ rozhodne o pokračovaní povinného predprimárneho vzdelávania po predložení:

**ZŠ S MŠ
PODHÁJSKA**

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKA
2.-3. apríla 2025
14.00 - 18.00 hod.

Moderné a zážitkové vzdelávanie skúsenými pedagógmi
Slovné hodnotenie v 1. - 2. ročníku
Športové triedy s dlhoročnou tradíciou
Korčuľovanie na ľade

Deň otvorených dverí
18.3.2025

Viac info

Základná škola s materskou školou Podhájska, Martin

R25-03-01

- a) písomného súhlasu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie,
- b) písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast,
- c) informovaného súhlasu rodiča.

Výnimočné prijatie dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky:

Na základné vzdelávanie možno výnimočne prijať dieťa, ktoré k 31. augustu príslušného kalendárneho roka (vrátane) nedovърší šiesty rok veku, ak zákonný zástupca pri zápi-

se predloží riaditeľovi školy súhlasné vyjadrenie príslušného zariadenia poradenstva a prevencie a súhlasné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast.

Zákonný zástupca môže požiadať o prijatie dieťaťa na vzdelávanie v základnej škole aj v prípade, ak dieťa nedovърší

k 31. augustu v príslušnom kalendárnom roku šesť rokov veku a v aktuálnom školskom roku neplní povinné predprimárne vzdelávanie.

Ak ide o dieťa, ktoré absolvovalo predprimárne vzdelávanie v zahraničí, zákonný zástupca predloží riaditeľovi školy doklad s uvedením názvu a adresy materskej školy, ktorý potvrdzuje, že dieťa navštevovalo príslušnú materskú školu.

Dôležité:

Návrat dieťaťa prijatého na základné vzdelávanie na základe právoplatného rozhodnutia o prijatí žiaka do školy vydaného príslušným riaditeľom základnej školy, ktoré sa od 1. septembra príslušného školského roka stalo žiakom základnej školy, späť do materskej školy už nie je možný.

Kedy a kde budú zápisy

- **ZŠ, Jozefa Kronera:** 2. a 3. apríla od 14. do 18. h, triedy 1. A, 1. B, 2. A
- **ZŠ, Nade Hejnej:** 2. a 3. apríla od 14. do 18. h, triedy 1. stupňa základnej školy
- **ZŠ, P. Mudroňa:** 2. a 3. apríla od 14. do 17.30 h, budova školy, č. dv. 33
- **ZŠ Alexandra Dubčeka:** 2. a 3. apríla od 14. do 18. h, budova 1. stupňa, 1. poschodie
- **ZŠ, A. Stodolu:** 2. a 3. apríla od 14. do 18. h, kancelária ZRŠ
- **ZŠ s MŠ, Hurbanova:** 2. a 3. apríla od 14. do 18. h, vrátnica školy vo vestibule, príp. schránka pri vchode
- **ZŠ s MŠ, J. V. Dolinského:** 2., 3. a 4. apríla, od 14. do 18. h, prízemie základnej školy, učebňa č. 48
- **ZŠ s MŠ, Podhájska:** 2. a 3. apríla od 14. do 18. h, kancelária zástupkyne 1. stupňa
- **ZŠ s MŠ, Priehradná:** 2. a 3. apríla od 14. do 18. h, v budove 1. stupňa

Viac informácií nájdete na webe mesta Martin:

<https://www.martin.sk/zapis%2Dziakov/d-1310/p1=85150>

(RED)

ZÁKLADNÁ ŠKOLA ALEXANDRA DUBČEKA
DRUŽSTEVNÁ 11, MARTIN

ZÁPIS

do 1.ročníka

2. - 3. apríla 2025

od 14.00 do 18.00 hod.

- kvalitné vzdelávanie - výborné výsledky žiakov
- klasické triedy a triedy pre deti s nadaním
- kvalifikovaní pedagógovia
- zážitkové učenie a moderné vyučovanie
- jazyková škola a dopravné ihrisko

www.zsdubceka.edupage.org
zsalexandradsbceka@gmail.com, 043/4230109, 0911951144

R25-03-02

Dôležité je, aby učitelia neostali v prostredí zavádzania reformy sami

Jedným z dvoch regionálnych centier podpory učiteľov, ktoré vznikli v roku 2021 na Slovensku, bolo aj turčianske. O tom, ako prispieva k zavedeniu kurikulárnej reformy v školstve, hovoríme s jeho riaditeľkou Zuzanou Herbrychovou.

Prečo Regionálne centrum podpory učiteľov pre okresy Martin a Turčianske Teplice vzniklo a s akým cieľom?

Kolektív odborníkov, ktorý ešte v čase pred pandemiou korony pripravoval kurikulárnu reformu školstva, si uvedomoval, že nemôže ísť o reformu danú zhora. Kurikulárna reforma nespočíva len v definovaní cieľov a úloh, ale v jej skutočnom oživení v triedach – tam, kde má mať najväčší dopad. Preto vznikla myšlienka regionálnych centier podpory učiteľov, ktoré mali zastrešiť všetky aktivity smerované k základnej méte. A síce, aby učitelia neostali v prostredí zavádzania reformy sami, ale mali priestor na diskusiu a výmenu skúseností, či potvrdenie vlastných inovatívnych prístupov.

Prečo padla voľba na Martin?

Predpokladám, že aj preto, lebo na teritóriu mesta sa

za ostatné desiatky rokov sformovala zaujímavá vzorka zriaďovateľov základných škôl – od samosprávy, cez súkromné a cirkevné školy, a teda aj rôzne prístupy k vzdelávaniu. Druhé centrum vzniklo v Rožňave, kde vzdelávanie na prvom a druhom stupni základných škôl ovplyvňujú výrazné sociálne dopady.

Dnes na Slovensku už pôsobí štyridsať centier, každé pre dva okresy. My okrem Martinského pôsobíme aj v Turčianskoteplickom okrese.

Aké majú tieto centrá úlohy? Sú iné dnes v porovnaní so štartom overovania reformy?

Nie, nie sú iné, lebo súvisia s Plánom obnovy a odolnosti SR, čiže vychádzajú z mechanizmu opatrení, ktoré tento plán obsahuje. Venujeme sa trom cieľom. Po prvé, ide o vytvorenie regionálnych partnerstiev na podporu implementácie princípov a cieľov nového kurikula základného vzdelávania prostredníctvom zriadenia regionálnych centier na podporu učiteľov. Druhým cieľom je podporiť profesionálnu prípravu pedagogických lídrov v regiónoch. A po tretie je naším cieľom zabezpečiť podporu pre učiteľov v regiónoch pri implementácii nového

kurikula základného vzdelávania formou mentoringu a poradenstva.

Prečo učitelia potrebujú podporu a pomoc?

Tých dôvodov je viac. Keď sme pred rokmi išli do pilotného overovania reformy, stretli sme sa s učiteľmi, ktorí boli síce vo svojej práci vynikajúci, ale potrebovali si potvrdiť, či naozaj postupujú správne a či môžu svojím prístupom v dobrom nakaziť aj svojich kolegov. Potom máme učiteľov pred vyhorením, tí potrebujú povzbudiť. Alebo sú učitelia, ktorí potrebujú radu, lebo vedia, že majú v triede deti s potenciálom, ale z rôznych dôvodov sa obávajú urobiť prvý krok a pracovať na rozvoji ich talentu či zručnosti.

To všetko môžu preberať s mentorom?

Áno, ten im pomôže nastaviť proces i ciele. Do ničoho ich

Zuzana Herbrychová, riaditeľka Regionálneho centra podpory učiteľov pre okresy Martin a Turčianske Teplice.

Foto: archív ZH

netlačí, iba ich priateľsky usmerní, pomôže v zorientovaní. Takže, ak sa vrátim k predchádzajúcej otázke, učitelia potrebujú podporu, každý z nich pre iný dôvod. A vždy je dobre, ak je tu niekto, kto podá pomocnú ruku s tým, že som tu pre teba, podporujem ťa v tom, čo robíš, ak náhodou nie je niečo v poriadku, upozorním ťa. Dôležité je, aby učiteľ vedel, že nie je na všetko sám – mentor je tu ako partner, ktorý mu pomôže zorientovať sa, reflektovať vlastnú prácu a nájsť si cestu k riešeniam.

Spomíname mentorov. Znamená to, že centrum pracuje s nejakým tímom ľudí, ktorí chodia do terénu?

Je to tak. V centre máme

osem mentorských miest. Ide o učiteľov, ktorí na svojich pracoviskách pracujú na polovičný úväzok a druhú polovicu úväzku majú v centre. To, že sme praktizujúci učители, je veľmi dôležité, lebo pri mentoringu vychádzame aj z vlastných skúseností, sme teda uveriteľní, máme za sebou nejakú cestu a nie sme odtrhnutí od praxe. Naš mentorský tím pozostáva z učiteľov rôznych predmetov a pozícií v školstve, čo nám umožňuje poskytovať podporu naprieč širokým spektrom tém v základnom školstve.

Keď sa obzrieme dozadu na štyri roky fungovania centra, čo hodnotíte ako najväčšie pozitívum vašej práce?

Za najväčší úspech našej práce považujem vybudovanie silnej a funkčnej spolupráce medzi školami v regióne. To, že školy medzi sebou začali aktívne komunikovať, zdieľať skúsenosti a vzájomne sa podporovať, je mimoriadne cenné. Tento dialóg neprebíha len medzi školami v rámci jedného zriaďovateľa, ale aj naprieč rôznymi typmi škôl – mestskými, súkromnými či cirkevnými.

Ako sa prejavuje?

Významnou súčasťou našej práce sú aj spoločné podujatia a platformy na výmenu skúseností. Príkladom je konferencia Zmena je tu, ktorej dva ročníky vznikli práve vďaka spolupráci škôl a pedagógov. Takéto podujatia umožňujú učiteľom diskutovať o výzvach vzdelávania, inšpirovať sa navzájom a nachádzať efektívne riešenia pre zavádzanie kurikulárnej reformy do praxe. V treťom roku našej činnosti sme sa intenzívnejšie začali venovať aj pilotným školám reformy, konkrétne ZŠ s MŠ na Hurbanovej ulici v Martine a ZŠ Františka Hrušovského v Kláštore pod Znievom. Ich

skúsenosti nám pomohli lepšie pochopiť výzvy, ktorým čelia učители pri zavádzaní nového kurikula, a umožnili nám cielenejšie nastavovať podporu pre školy v regióne.

A učители? Ako prijali existenciu centra?

Prvé roky našej práce boli náročné. Hľadali sme spôsoby, ako efektívne fungovať, ako sa dostať do škôl a poskytovať učiteľom podporu, ktorú naozaj potrebujú. Učili sme sa nielen my, ale aj školy – ako využiť mentoring ako nástroj rozvoja. Mali sme síce za sebou týždenné školenie mentoringu a veľkú podporu v jeho rozvíjaní, no našťi si cestu k učiteľom a školám, ktoré by nám dôverovali, nebolo spočiatku jednoduché.

Kedy sa to zmenilo?

Postupne. Učители z rôznych škôl začali vnímať centrum ako priestor, kde môžu bezpečne diskutovať o výzvach, ktoré riešia vo svojej práci. Ako sa šírili pozitívne skúsenosti, zapájalo sa čoraz viac škôl. Dôležitým zlomom bolo, keď sa k nám pridali aj školy na uliciach Hurbanova, Dolinského, Kronera, Nade Hejnej, Mudroňa, školy z Kláštora pod Znievom či Mošoviec a ďalšie. Dnes môžem povedať, že v Martine nie je škola, ktorá by s centrom nespocovala.

Čím ste si ich získali?

Asi tým, že sme reagovali na to, čo potrebovali. Kontaktovať sa, vymieňať si skúsenosti, podporovať sa navzájom, motivovať. Túto potrebu nám potvrdili zo všetkých škôl, kde sme sa pýtali, na čo sa máme vo vzťahu k nim zamerať. Už po roku našej činnosti sme začali formovať tematické kluby učiteľov – napríklad pre učiteľov prvého stupňa, inšpirácie pre učiteľov, školských špeciálnych pedagógov, pre asistentov, triednych učiteľov, riaditeľov a viaceré iné. V kluboch

Učители začali vnímať centrum ako priestor, kde môžu bezpečne diskutovať o výzvach, ktoré riešia vo svojej práci.

ZUZANA
HERBRYCHOVÁ

sa stretávajú pedagógovia rovnakého pracovného či odborného zamerania, aby prediskutovali svoje témy a odnášali si z nich niečo nové pre svoju prácu.

Ale centrum nemá za úlohu vzdelávať...

Nie, nemá. Na to sú iné inštitúcie. My iba poskytujeme možnosti pre skupinové aktivity na regionálnej úrovni, alebo aj priamo v školách, ak nás v súvislosti s nejakou témou príslušná škola osloví. Poskytneme mentora, rozdiskutujeme tému a usilujeme sa nejaký problém posunúť smerom k riešeniu. Nehodnotíme, nedávame známky, nie je to o súťaži, ale o pomoci. Máme v ponuke rôzne témy, napríklad kritické myslenie, zážitkové aktivity, viditeľné myslenie, aktivity pre školské kluby detí a mnohé iné, ale školy či kluby nás môžu požiadať aj o pohľad na tému, ktorú potrebujú analyzovať iba oni.

Čo vás najviac potešilo pri spätnom pohľade na prácu centra?

Asi poznanie, že v školách nás potrebujú a žiadajú podporu od nás. Často počujeme, že konečne je tu niekto, kto vie učiteľov vypočuť, vie prísť do školy, poradiť, nasmerovať. Tá spätná väzba

teší a motivuje. Za všetko hovorí jeden údaj – na našich aktivitách sa za štyri roky vystriedalo viac ako 2,5-tisíc účastníkov.

A na druhej strane, aj sa vám nepodarilo niečo, čo ste si predsvzali?

Hovorím to s najväčšou pokorou – nie je cieľ či sen, ktorý sme pri založení centra mali, aby sa nám ho krok po kroku nedarilo naplňať. Nedá sa hovoriť o tom, žeby niečo fatálne zlyhalo. Naše ciele sú reálne, komunikuje s nami drvivá väčšina škôl v regióne a viac či menej sa aj zapájajú do našich aktivít a dávajú nám najavo, že naša podpora je pre nich dôležitá.

Ešte stále stojíme akoby na prahu nového roka. Čo konkrétne máte v ňom naplánované?

Nosnou témou je príprava na povinné zavedenie kurikulárnej reformy, ktorá je naplánovaná na rok 2026. Našu činnosť orientujeme tak, aby sme školám poskytli čo najviac informácií a pomohli im zorientovať sa v nich. Okrem dvoch pilotných už máme v regióne trinásť škôl, ktoré sú v postupnom zavádzaní reformy. Máme na čom stavať.

Keď sa reforma zabehne, ako vidíte pôsobenie centra potom?

Neobávam sa toho, žeby sme nemali čo robiť. Naše centrum nestratí opodstatnenosť, podporovať učiteľov bude treba aj ďalej. Síce v inej forme i obsahu ako teraz, ale bude treba. Nakoniec, svet okolo nás sa mení veľmi rýchlo a aj školstvo sa bude musieť novým podmienkam života prispôbovať. Kurikulárna reforma nie je dogma, vzdelávacie programy sa budú musieť modifikovať a reagovať na požiadavky praxe. Aj nároky na prácu učiteľa budú rásť, podporu bude potrebovať stále.

Viera Legerská

Pedagogička Eva Andrášiková so svojimi druhákmi. V budúcom školskom roku opäť privíta prváčikov.
Foto: Roman Kopka

Prvého ročníka sa vôbec netreba báť, je predovšetkým zážitkový. Aj pre deti aj pre rodičov

Prváci majú v taške niečo, čo nikto iný nemá. Je to šlabikár. Zázračná kniha, ktorá im otvorí svet poznania.

Už čoskoro sa aj v deviatich základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Martin uskutočnia zápisy žiakov do 1. ročníka. Nebudú na nich chýbať ani učiteľky,

ktoré od 1. septembra budú učiť budúcich prváčikov.

„Z dlhoročnej praxe viem, že deti sú z roka na rok čoraz viac šikovné. Prváci sú zväčša veľmi zvedaví, skúmajú a objavujú svoj svet a aj preto vás často zahrnú množstvom otázok, na ktoré čakajú odpovede. Zároveň vám prejavujú lásku, sú nádherne úprimní, veľmi radi majú svoju pani učiteľku. A samozrejme, aj my máme radi ich. Ak by to tak nebolo, nemohli by sme učiť také malé deti. Je to niekedy náročné, chce to aj veľa trpezlivosti, ale zároveň aj obohacujúce. Najmä v tom, ako napredujú, ako postupne nasávajú vedomosti, ako sa pred vašimi očami menia,“ hovorí Eva Andrášiková, ktorá v ZŠ na ulici Nade Hejnej v súčasnosti síce učí druhákov, no na jeseň opäť prevezme jednu z prvých tried.

Rodičia často majú obavy z toho, ako ich dieťa zvládne prechod zo škôlky do školy, ako si zvykne na nový režim, ako si poradí s prvými písmenkami a číslicami. „Chá-

pem, že rodičom sa toto všetko môže zdať náročné, ale naozaj nemusia mať žiadne obavy. Ideme v tom spolu, učíme sa spolu. A ak sa aj nejaký problém alebo zaváhanie vyskytne, nič sa nedeje, spolu to dokážeme vyriešiť. Ako sme tu pre deti, tak sme tu aj pre rodičov. Sme partneri, máme spoločný záujem. Ide nám o to dieťaťko, o to, aby sa rozvíjalo, aby našlo v sebe to, čo je v ňom dobré. Celý prvý ročník je v podstate zážitkový, aj preto naň i po rokoch radi spomíname,“ myslí si Eva Andrášiková.

Prváčikovia majú školu radi, jasne dávajú všetkým okolo najavo, my sme už školáci.

„Niet sa čo čudovať. Oni majú v taške niečo, čo nikto iný nemá a to je šlabikár. Je to jedna zázračná kniha, ktorá im otvorí svet nielen do rozprávok, ale aj do písmeniiek a textov. Aj preto môžu byť na konci školského roka na seba hrdí, lebo už všetko, čo okolo seba vidia, vedia prečítať. To je na tom to úžasné,“ zdôrazňuje na záver pani učiteľka Eva Andrášiková.

Roman Kopka

**2. a 3. apríla 2025
od 14:00 do 18:00 hod.**

Naša škola Vám ponúka:

- vysokú kvalifikovanosť pedagogického zboru,
- kvalitný vzdelávací program zameraný na regionálne dejiny, zdravý životný štýl, cudzie jazyky, zážitkové aktivity pod záštitou UNESCO, environmentálne aktivity,
- pri nástupe do ZŠ dostanú prváčikovia súbor pomôcok na výtvarnú výchovu,
- Škola v prírode, lyžiarsky, korčuľarsky, plavecký výcvik, lezecký kurz,
- Školský podporný tím (školská psychologička, dve špeciálne pedagogičky, výchovno-kariérny poradca, pedagogickí asistenti),
- ŠKD v čase 6,00 – 16,30 hod., letná činnosť ŠKD v období hlavných prázdnin,
- písmo Comedia Script v jednej triede 1. ročníka,
- pestrá zájmová činnosť – vedomostná, športová, umelecká (SZŠ – výtvarný a hudobný odbor), detský folklórny súbor, manuálne zručnosti (varenie, ručné práce), výuka ANJ v malých skupinách MyBrain Academy, krúžok programovania.

Nemôžeme Vám sľúbiť, že Vaše dieťa bude vedieť všetko, budeme sa však snažiť, urobiť Vaše dieťa šťastné, jedinečné a spokojné!

ZÁKLADNÁ ŠKOLA, P. MUDROŇA 3, MARTIN

MUDROŇKA

Základná škola s najdlhšou tradíciou vzdelávania v Martine

ZÁPIS do 1. ročníka 2. a 3. APRÍL 2025

streda a štvrtok o 14.00 – 17.30

- Dlhodobé najlepšie výsledky v TESTOVANÍ a 2. miesto v INEKO v rámci mesta Martin
- Lyžiarsky, snoubordingový, korčuľarský, plavecký a cyklistický kurz od 2. ročníka
- Škola v prírode na 1. stupni
- Školský klub detí od 6.00 do 16.30
- Poloha školy v blízkosti ZUŠ a CVČ KAMARÁT – vzájomná spolupráca
- Vyučovanie anglického jazyka od 1. ročníka
- Kurzy angličtiny s jazykovou školou My Brain Academy pre žiakov 2.–9. ročníka
- Výber z dvoch jedál a jedlo pre celiatikov v školskej jedálni
- Bezpečnosť žiakov – elektronický dochádzkový systém a videovrátnik
- Monitorované moderné stojany na bicykle a kolobežky
- Týždenný denný letný tábor pre žiakov ŠKD

www.zsmudrona.sk

R25-03-04

Základná škola, A. Stodolu 60, Martin – Záturčie

Vás pozýva

na zápis do 1. ročníka

> V dňoch: 02.04.– 03.04.2025 Od: 14,00 – 18,00 hod.

Prineste si : rodný list dieťaťa a občiansky preukaz

Čo ponúkame?

- > tvorivé a zážitkové vzdelávanie
- > prácu v tímoch
- > aktivity zamerané na finančnú gramotnosť
- > NATAŽ záujmové krúžky pre nadaných a talentovaných žiakov
- > úvodný ročník pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou
- > pôsobenie inkluzívneho tímu na škole – šp. pedagóg, asistenti učiteľa
- > individuálne a integrované vzdelávanie žiakov so špecifickými poruchami učenia
- > školský klub detí Rozprávko od 6,00 – 16,30 hod. a letnú činnosť
- > pozitívnu a pokojnú klímu v škole
- > hracie zóny počas prestávok
- > činnosť pobočky Turčianskej knižnice
- > využívanie informačných technológií a výučbových programov vo vyučovacom procese
- > pestrú krúžkovú činnosť, mimoškolské aktivity v spolupráci s rodičmi
- > lyžiarsky, korčuľarský a plavecký výcvik, škola v prírode
- > v blízkosti súkromná umelecká škola + osobné sprevádzanie žiakov do školy

NATAŽ – práca s nadanými a talentovanými žiakmi v matematike a slovenskom jazyku na 1. a 2. stupni

- > účasť na matematických súťažiach
- > lepšia pripravenosť na prijímacie pohovory

ÚVODNÝ ROČNÍK je pre deti:

- > s problémami reči ako: oneskorený vývin reči, nesprávna výslovnosť, narušený vývin porozumenia reči a ďalšie
- > ktoré dovŕšili k 1. septembru 6 rokov
- > z celého regiónu
- > absolvovanie sa považuje za plnenie PŠD, ale nejde o 1. rok plnenia PŠD
- > individuálny prístup zameraný na potreby dieťaťa
- > úzku a pravidelnú spoluprácu s logopédom a školským špeciálnym pedagógom
- > nízky počet detí v triede
- > korekčné programy zamerané na rozvoj komunikačných zručností dieťaťa
- > intenzívna spolupráca s rodičmi

Na zápis do úvodného ročníka je potrebné vopred sa objednať na individuálnu konzultáciu u našej školskej špeciálnej pedagogičky: Mgr. Lívia Muntágová 0907237580

Bližšie informácie na webovej stránke: www.zsastodola.edupage.org

Tel. číslo: 043/4276850

TEŠÍME SA NA VÁS !

R25-03-05

Vysoká úroveň tanca i choreografií nadchla porotu aj vďačné publikum

Vítavná juniorská choreografia Gorrillazz od choreografky Zuzany Hlaváčovej.
Foto: archív Martico New Age

Druhý ročník tanečnej súťaže SHOW YOUR FLOW, ktorý sa konal 8.–9. februára 2025 v športovej hale na Podháji, opäť priniesol do mesta Martin energiu a nezabudnuteľné výkony.

Tanečný battle spojený so súťažou sa stal úvodom hip-

-hopovej tanečnej sezóny. Tancovalo sa v štýloch Hip-hop, Breaking, House a All Style, pričom súťaž prilákala tanečníkov z viacerých krajín. Na podujatí sa zúčastnili tanečníci nielen zo Slovenska, ale aj z Českej republiky, Rakúska,

Ukrajiny a Poľska. Za dva dni sa na tanečnom parkete predvedlo 770 tanečníkov.

Koncept battlu prepojeného so súťažou je obľúbený aj medzi divákmi, keďže na výkony sa prišiel pozrieť takmer rovnaký počet divákov. Súťažiacich hodnotila porota zložená z uznávaných osobností svetovej tanečnej scény. Okrem slovenských porotcov v rozhodcovských kreslách sedeli aj porotcovia z Česka a Francúzska, ktorí prispeli svojimi skúsenosťami a kritickým pohľadom ku vysokej kvalite výkonov. SHOW YOUR FLOW tak potvrdilo svoj status jednej z najvýznamnejších tanečných udalostí na Slovensku.

Organizátor podujatia, tanečná škola Martico New Age, dokázal, že tanečná scéna v Martine má silné miesto na mape slovenských aj medzinárodných súťažných podujatí. Tento ročník vo veľkej miere podporilo mesto Martin a najmä primátor Ján

Danko, ktorý nad podujatím prevzal záštitu.

Tanečné podujatie Show your Flow nebolo úspešné len po stránke organizácie. Okrem toho, že domáci podujatie pripravili, takisto počas súťažného dňa aj bojovali o ocenenia v kategóriách sólistov, tanečných dvojíc či skupín. Snaha tanečníkov a choreografov bola ocenená aj medzinárodnou porotou, a do domáceho, organizačného klubu Martico New Age v najvyššej výkonnostnej úrovni tanečníkov pribudli štyri zlaté, dve strieborné a päť bronzových medailí.

S narastajúcim záujmom a pozitívnymi ohlasmi môžeme len dúfať, že budúci ročník prinesie ešte viac talentovaných tanečníkov, nezabudnuteľných momentov a skvelú atmosféru, ktorá robí z SHOW YOUR FLOW udalosť, ktorú sa oplatí navštíviť.

Lucia Maťovčíková

Výzva na predloženie návrhov na udelenie verejných uznání alebo ocenení mesta Martin

VEREJNÉ UZNANIA A OCENENIA MESTA MARTIN:

- Čestné občianstvo mesta Martin
- Cena mesta Martin
- Ocenenie dobrovoľníka mesta Martin
- Cena primátora mesta Martin

Svoj návrh doručte do podateľne Mestského úradu v Martine alebo zašlite na msu@martin.sk najneskôr do 15. júla 2025.

Náležitosti návrhu upravuje VZN č. 71 o udeľovaní verejných uznání a ocenení mesta Martin, ktoré je dostupné na www.martin.sk.

MARTIN

Všetko pre lásku. Byť obeťou alebo sa obetovať?

Do repertoáru Slovenského komorného divadla v Martine sa po premiére v piatok 7. marca dostal nový titul – divadelná adaptácia slávneho filmu Larsa von Triera **Prelomiť vlny**.

Príbeh o sile a moci lásky sa odohráva v zapadnutej škótskej dedinke niekedy v sedemdesiatych rokoch. Hlboko veriace protestantské dievča Bess sa vydá za svetaskúseného ťažiara Jána, ktorý pracuje na naftárskej plošine v Severnom mori. Krátko po svadbe muž pri explózii utrpí úraz a ochrne. Neznesie myšlien-

ku na to, že sa už nikdy nebudú milovať a presvedčí Bess, aby spala s inými mužmi. Jej mimomanželské zálety ale majú tragické následky.

Láska môže mať aj extrémne podoby

Toľko v skratke slávny film Larsa von Triera **Prelomiť vlny**, ktorého divadelnú adaptáciu ponúklo martinské divadlo vo svojej najnovšej premiére. „Text hovorí o extrémnych podobách lásky a odovzdanosti,“ povedal pre Martinské noviny na začiatku tejto divadelnej sezóny umelecký šéf SKD Lukáš Brutovský. „Myslím, že je to atraktív-

Režisér Ján Luterán pracoval pri stvárňovaní postavy Bess s dvoma herečkami. Na fotografii s Tomášom Gregom herečka martinského divadla Zuzana Rohoňová.
Foto: Braňo Konečný

ny titul, diváci martinského divadla opakovane volajú po takzvaných silných príbehoch. V najnovšom repertoárovom prírastku divadla im ho ponúkame,“ dodal.

Divadelná adaptácia filmového scenára už existuje, režisér Ján Luterán pracoval s textom Vivienne Nielsen. Na doskách divadelného Štúdia sa odohráva sugestívny príbeh nenápadnej, no mimoriadnej ženy, ktorej láska a obetavosť kladie mnohé otázky, a to aj v konfrontácii s komunitou, na pozadí ktorej sa dej odvíja.

Konfrontácia temperamentov v hlavnej postave

„V hlavnej úlohe Bess v inscenácii **Prelomiť vlny** bude Zuzanu Rohoňovú alternovať Dana Droppová z trnavského Divadla. Som v dobrom zmysle zvedavý na tieto konfrontácie temperamentov,“ dodal k výnimočnosti novej inscenácie Lukáš Brutovský.

Okrem týchto dvoch herečiek ďalšie úlohy stvárňujú Tomáš Grega, Alena Pajtinková, Ján Dobrík, Lucia Jašková/Nadežda Vladařová, Jaroslav Kysel, Tomáš Mischura, Viliam Hriadel a.h., a Matej Babej. Realizačný tím ďalej tvoria v pozícii dramaturga Miro Dacho, autorkou scény a kostýmov je Diana Strauszová, hudby Martin Husovský, pohybovou spolupracou prispel Ladislav Cmorej.

Po premiére si môžete inscenáciu **Prelomiť vlny** pozrieť na scéne Štúdia SKD ešte 25. marca, v apríli je na programe 2. a 17.

Viera Legerská

Tomáš Grega a Hana Droppová, herečka Divadla Jána Palárika v Trnave, ako Ján a Bess v inscenácii **Prelomiť vlny**.
Foto: Braňo Konečný

KULTÚRNE MENU

●**Kino Moskva:** Čarodejnica a lovec (20. a 21. 3.), William Tell (22. 3.), Dievča od vedľa (23. a 24. 3.), Posledný nádech (23. 3.), Dievča s ihlou (24. 3.), Katak: Odvážna veľryba (27.–29. 3. a 31. 3.), Ako sa nám to mohlo stať?! (27.–29. 3. a 31. 3.), A Working Man (27.–29. 3.), Novokain (30. a 31. 3.).

●**Slovenské komorné divadlo:** Doma – všade – dobre – najlepšie (21. 3.), Hekuba (22. 3.), Prelomiť vlny (25. 3.), Kolesá/The Wheels (26. 3.), Jak jeleň budeš si tam chodiť (27. 3.), Zem pamätá (28. 3.), Fóbie (29. 3.), Tajný lodný denník (1. 4.), Prelomiť vlny (2. 4.), Hráči (3. 4.), Hekuba (5. 4.), Bačova žena (8. 4.), Sen noci svätajánskej (9. 4.), Jak jeleň budeš si tam chodiť (10. 4.), Kolesá/The Wheels (11. 4.), Soirée (12. 4.).

●**AMFO 2025.** Otvára sa výstava neprofesionálnej fotografie v SNK, 20. 3. o 17. h, potrvá do 30. 4.

●**Maok Geišberg Žilinec Cel-lár.** Prepojenie štyroch hudobne a ľudsky výrazných muzikantov, BarMuseum, 22. 3. o 20. h.

●**Pre deti.** Lily Lentilka v kine Moskva 30. 3. o 17. h.

●**Ponuka zo Strojára.** René Štúr a Sväto Malachovský – 28. 3. o 19. h show dvoch komikov a ich hosťa, Kumšt – 31. 3. o 19. h Divadlo Múza Teatro, Klimaktérium 2 alebo ošial menopauzy – 1. 4. o 18. h, Koncert filmovej hudby Hansa Zimmera – 5. 4. o 19. h.

●**Pesničky z kasína.** Odznejú 30. 3. o 17. h v Športovej hale na Podháji.

●**Karol Plicka Obrazy zeme.** Etnografické múzeum SNM pripravilo výstavu venovanú životu a dielu významnej osobnosti českej a slovenskej kultúry, sprístupnená je od 7. februára.

(VL)

Na plátne ekologická kríza, napätie a izolácia digitálnej doby

V Turčianskej galérii Martin sprístupnili 6. marca výstavu Miroslava Sandanusu *Coming Up for Air / Nadýchnuť sa*.

Miroslav Sandanus patrí medzi výrazné osobnosti mladej slovenskej maľby.

Vo svojej tvorbe sa venuje zrkadleniu dôležitých spoločenských tém, ako sú ekologická kríza, spoločenské napätie a izolácia jednotlivca v digitálnej dobe.

V Martine predstavuje sériu veľkoformátových figurálnych malieb, ktorá zachytáva ľudí v priesvitných plastových plášťoch.

Miroslav Sandanus.
Foto: zdroj FB

takýmto spôsobom reflektuje dezilúziu z moderného sveta. Ako uvádza Turčianska galéria, Sandanusove diela tematicky nadväzujú na túto líniu – neponúkajú únik, ale skôr priestor na sústredenie a uvedomenie si vlastného postavenia v súčasnej realite.

„Táto výstava otvára dôležité otázky o našom vzťahu k prostrediu, spoločnosti aj k sebe samým. Sme radi, že môžeme verejnosti predstaviť dielo umelca, ktorý dokáže vizuálne aj obsahovo zachytiť aktuálne témy a pretransformovať ich do silnej maliarskej výpovede,“ hovorí riaditeľka Turčianskej galérie v Martine Anna Maršalová.

Výstava je inštalovaná do 18. mája

Dodáva, že výstava ponúkne návštevníkom nielen vizuálne zážitky, ale aj priestor na premýšľanie o otázkach izolácie, environmentálnych zmien a vplyvu digitálneho sveta na naše vnímanie reality. Výstavu si možno pozrieť do 18. mája.

Viera Legerská

O symboloch bariéry medzi človekom a svetom

„Pršíplášť tu nie je len ochranným prvkom, ale symbolom bariéry medzi človekom a vonkajším svetom. Sandanus narába s napätím medzi realitou a jej skreslením – cez priesvitný materiál plastu, cez svetlo a hyperrealistickú

maľbu vytvára pocity nechopiteľnosti a odcudzenia,“ vysvetľuje kurátor výstavy Adam Galko.

Neponúka únik, ale priestor na sústredenie

A prečo názov podľa Orwellovho románu *Coming Up for Air / Nadýchnuť sa*? Autor aj

JEDNOU VETOU

●**Dotyky a spojenia.** Festival divadiel na Slovensku vstúpuje v tomto roku do svojho 20. ročníka, uskutoční v týždni od 16.–21. júna, predaj lístkov na podujatie v Slovenskom komornom divadle spustia približne mesiac pred začiatkom festivalu.

●**Záhradkárske prednášky.** Budú pokračovať do 12. októbra. Najbližšia bude 30. 3. v Múzeu slovenskej dediny.

●**Študovňa starých a vzácných tlačí.** Je otvorená od začiatku tohto mesiaca iba na požiadanie, ktoré je možné vybaviť aj mejlom či telefo-

nicky v Slovenskej národnej knižnici.

●**Kniha Turca 2024.** Tradičná anketa Turčianskej knižnice hľadajúca najkrajšiu a najzaujímavejšiu regionálnu knihu za minulý rok v kategóriách odborná literatúra a beletria, o nominovaných tituloch sa hlasuje do 11. apríla, výsledky hlasovania zverejnia 23. apríla.

●**Dielo mesiaca.** Je Pocta Galandovi od Milana Lалуha (1969, olej, piesok, včelí vosk na plátne), dielo vybral známy propagátor histórie výtvarníkov pôsobiacich v Turci Ján Maruňák, vystavené je

v Turčianskej galérii do konca marca.

●**Darujte knihy do knižnice.** Ak máte doma v dobrom stave knihy, ktoré už nebudete čítať, darujte ich Turčianskej knižnici, prednosť dáva novým knihám a zo starších hlavne klasike slovenských, českých a svetových autorov.

●**Doučovanie v knižnici.** Študentky martinského gymnázia ponúkajú bezplatnú pomoc pri učení žiakov základných škôl, a to každú stredu od 15. do 16. h.

●**Venujem Turcu.** 20. ročník regionálnej súťaže vo vlast-

nej literárnej tvorbe detí vo veku 8–15 rokov a študentov stredných škôl, básne a krátke prózy treba zaslať Turčianskej knižnici do 16. mája.

●**Vrstvenie.** Výstava dvoch ženských autoriek Slávky Šlesarovej a Vlasty Števkovej, pozrite si ju v Turčianskom kultúrnom stredisku do 31. marca.

●**Výtvarné spektrum.** Výtvarné práce regionálneho kola 62. ročníka celoštátnej postupovej súťaže neprofesionálnej výtvarnej tvorby si môžete pozrieť do 28. marca v ART GATE Pasáž. (VL)

Rastie počet prenocovaní. Podľa údajov Štatistického úradu SR rastie počet prenocovaní v Martine kontinuálne od roku 2021. Kým v tomto roku v meste prenocovalo 26 144 ľudí, v roku 2022 to bolo už 55 483, v roku 2023 dokonca 69 292 a v roku 2024 sa počet prenocovaní vyšplhal až na 74 064.

Uzávierka mostov ponad rieku Turiec. Mesto Martin upozorňuje, že v termíne od 1. apríla do 31. mája budú uzavreté mosty na Ul. Československej armády z dôvodu ich rekonštrukcie.

Do tretice všetko dobré. Detská tour Petra Sagana sa opäť vracia do Martina. Tentoraz sa uskutoční na konci letných prázdnin a to 30. augusta a opäť na letisku v Tomčanoch.

Odštartovala martinská olympiáda. V posledný februárový deň odštartoval už 21. ročník Martinskej celoročnej olympiády rekreačných športovcov. Prvou disciplínou boli tradične kolky. V dopoludňajších hodinách sa na pretekoch zúčastnilo okolo 400 žiakov základných škôl, poobede si sily medzi sebou zmerali ďalší účastníci z radov verejnosti.

Poďakovanie. Touto cestou by som sa chcela veľmi pekne poďakovať prof. MUDr. Ľudovítovi Lacovi, PhD., z Univerzity nemocnice Martin, za jeho ľudský a profesionálny prístup pri diagnostikovaní a liečení môjho manžela. S úctou manželka Marta z Oravy. **(KP)**

Fomat nezvládol koncovku zápasu, Malacky otočili výsledok v nadstavenom čase

Po hlavičkovom zakončení Gerebenitsa, ktorý sa vložil do lopty, Martinčania na začiatku II. polčasu viedli 2:0. Napokon to nestačilo ani na bod.
Foto: Radko Coufal

Pomerne dlho to vyzeralo na trojbodový zisk pre domácich, zvlášť, keď na začiatku druhého polčasu viedli 2:0. Vzhľadom na kvalitu Malaciek, ktoré sa ani za nepriaznivého stavu nepoddali, by bol aj bod dobrý a určite i zaslužený, no napokon Martinčania vyšli naprázdno.

Po domácej výhre nad hamšíkovecami 3:1 a prehre 0:1 v Častkovciach narazili Martinčania v 3. jarnom kole na dobre hrajúce Malacky.

Hostia v prvom dejstve pôsobili futbalovejším dojmom, mali loptu častejšie na kopačkách, no vo finálnej fáze im to nevychádzalo podľa predstáv. Hrozili z krídelných priestorov, pokúšali sa aj o kolmé prihrávky za obranu, no Martinčania odolávali. Pomohla im aj zmena rozostavenia, ktorá postupne eliminovala útočné chůtky Malaciek.

Najväčšiu šancu v prvom polčase mali hostia v 19. min, keď po krídelnej akcii Urbana zakončoval Dolník, no Ďuriček skvele zasiahol.

Fomat tak trochu nečakane udel v 34. min. Po štandardnej situácii a následnej sérii odrazených lôpt sa k zakončeniu dostal T. Ďungel a na jeho nádherný krížny volej

mierený pod brvno nemal brankár hostí nárok.

V závere polčasu, keď sa Malacky pokúšali zrovnať krok, natiahol Ďurička spoza šestnástky strieľajúci Plavnik, v nadstavenom čase spálil veľkú šancu Dolník, keď v gólovej pozícii netrafil bránu.

Krátko po prestávke Martinčania zvýšili na 2:0. V 47. min perfektne prečítal hru Švehla, na jeho dobrý center si nabehol Gerebenits a hlavičkou k žrdi poslal loptu do siete.

Záhorákov tento moment nevykoľajil, naopak, rýchlo kontrovali a v 52. min ich najnebezpečnejší hráč Dolník znížil. Pre domácich to bol smolný moment, lebo lopta po odraze od brániaceho Krištofa zmenila smer, na čo Ďuriček nemohol v páde reagovať.

Ďalší priebeh duelu bol vyrovnaný, hra sa odvíja zväčša medzi šestnástkami. Zdalo sa, že sa takto aj zápas dohrá. Žiaľ, domáci sa v závere nevyhli zaváhaniu, ktoré sa im kruto vypomstili. V 79. min vyrovnal po opakovanej strele Dolník a v nadstavenom čase, po individuálnej chybe v šestnástke, obstrelil Ďurička pohotovú M. Plavnik. Fomat na tento moment už nemal šancu zareagovať, krátko po inkasovanom góle

rozhodca odpísal koniec zápasu.

Martinčania na zápas nastúpili nielen bez trénera Michala Haneka, ktorý chýbal z rodinných dôvodov, ale aj bez viacerých vykartovaných hráčov. Navyše počas týždňa zaúradovala v tíme aj viróza, a tak v deň zápasu nebolo jasné, kto vôbec nastúpi. „Lepili sme zostavu, ako sa len dalo. Možno aj preto mužstvo nezachytilo začiatok zápasu, súper nás pri troch stopéroch prečísloval v strede poľa. Reagovali sme zmenou rozostavenia a hra sa vyrovnala. Postupne sme sa dostali až do dvojgóloveho vedenia, no vinou vlastných chýb a nezodpovednosti v určitých momentoch hry sme sa pripravili o víťazstvo. Dostať gól v nadstavenom čase je vždy nepríjemné, bolo to po individuálnej chybe, v takomto čase by sa to nemalo stávať,“ povedal Branislav Rzeszoto, asistent trénera Fomatu.

MŠK Fomat Martin – Malacky 2:3 (1:0)

Góly: 34. T. Ďungel a 48. Gerebenits, resp. 52. a 79. Dolník a 90.+ M. Plavnik. **MARTIN:** Ďuriček – T. Ďungel, Krištof, Ch. Chovanec (63. Ilovský) – Pavlík, Trubačík (81. P. Ďungel) – Holáň, Cíger, Švehla – Kollár, Gerebenits (63. Bondarenko).

Roman Kopka

Súkromná základná škola Tomáša Zanolvita Ul. východná 18, 036 01 Martin

Čím je naša škola jedinečná ?

- **bezplatné vzdelávanie pre všetkých žiakov**
- nižšie počty detí v triedach
- anglický jazyk od prvého ročníka
- príjemné a moderné prostredie v kompletne zrekonštruovanej budove
- pestrá mimoškolská a krúžková činnosť
- udržiavaný a bezpečný areál školy
- dobrá dostupnosť k budove školy, vybudované parkovisko
- odborné učebne
- možnosť využitia športového areálu a telocvične
- organizovanie Školy v prírode, lyžiarskych a plaveckých výcvikov
- v škole sa vyučujú tri cudzie jazyky - anglický, nemecký, ruský
- aktívna spolupráca so SÚZUŠ Záturčie, CVC Kamarát, ÚZO Dobrovoľnej PO Martin
- kultúrne programy - Vianoce, Karneval, Deň detí, Týždeň športu, Juniáles
- priestory pre technickú výchovu, pestovateľské práce, hrnčiarstvo a modelovanie
- od 1. ročníka zameranie na rozvoj pohybových aktivít - judo, florbal, hádzaná
- školský mliečny program, program školské ovocie

Zápis žiakov do 1. ročníka

Zápis žiakov do 1. ročníka Súkromnej základnej školy Tomáša Zanolvita sa uskutoční v dňoch **1.4. - 3.4.2025 od 14.30 do 16.30 hod.** v priestoroch školy prezenčnou formou.

Bližšie informácie k zápisu žiakov sa dozviete na webstránke školy <https://skolazanovita.edupage.org>.

Neprehliadnite !

Pri nástupe do 1. ročníka dostane každý žiak sadu učebných pomôcok pre 1. ročník zdarma.

Súkromná materská škola Tomáša Zanolvita Ul. východná 18, 036 01 Martin

- je určená pre deti vo veku 2-6 rokov
- poskytuje deťom možnosť získať základy anglického jazyka
- zručnosti v oblasti IKT a pohybových aktivít
- elokované pracovisko SÚZUŠ - odbor hudobný, výtvarný, modelovanie
- organizovanie lyžiarskeho a plaveckého výcviku

Zápis detí do MŠ

V prípade, že máte záujem zapísať Vaše dieťa do našej materskej školy, prosíme Vás o vyplnenie prihlášky dieťaťa do MŠ v termíne **do 31.5.2025**, ktorá sa nachádza na našej stránke <https://smstzanovita.edupage.org>. Vyplnenú prihlášku potvrdenú lekárom, prosíme zašlite na mailovú adresu školy szstzanovita@gmail.com alebo prineste osobne do kancelárie školy. Deti do materskej školy prijímame počas celého roka, uprednostníme však tie, ktoré budú mať prihlášku podanú **do 31.5.2025**.

Bližšie informácie:

tel: 043/430 6836, e-mail: szstzanovita@gmail.com

Martinčania sú vo finále II. ligy, poslednou prekážkou sezóny je Senica

Hokejisti MHA Martin vyradili vo štvrtfinále play off Púchov a následne v semifinále i Bardejov. Obe série vyhrali 3:1 na zápasy. Mužstvo je pred finále dobre naladené a odhodlané zabojsť o postup do I. ligy. Spoliehať sa bude aj na výkony brankára Branislava Bernáta, ktorý občas privádzal súperových hráčov do zúfalstva. Práve s ním sme sa pred finále aj o finále zhovárali.

So Senicou to začalo a so Senicou to aj skončí. Martinští hokejisti, ktorí spolu so svojimi fanúšikmi túžia po návrate do prvej ligy, už cez víkend 22. a 23. marca odohrajú prvé finálové zápasy. Začínajú na ľade súpera, séria sa do Turca vráti 29. marca. Prípadný štvrtý zápas je na programe o deň neskôr v Martine a piaty, ak by bolo treba, by sa hral opäť v Senici a to 5. apríla.

„Druhá liga je špecifická v tom, že pred finále máme dostatok voľna, dva týždne je naozaj dlhý čas, takže sme si trochu aj oddýchli a doliečili zranenia. Pred samotným finále máme v tomto týždni ešte tri tréningy, verím, že sa na Senicu čo najlepšie pripravíme,“ povedal Branislav Bernát, brankár MHA Martin, ktorý bol v sériách s Púchovom i Bardejovom veľkou oporou martinického tímu.

V základnej časti Martinčania odohrali so Záhorákmi dva zápasy, hneď v úvodnom zápase prehrali na ľade súpera 1:3 a doma na Podháji v polovici novembra 2:3.

Odvtedy sa ale veľa zmenilo, náš káder je po doplnení silnejší, od začiatku play off tím vedie aj nová trénerská dvojica – Tomáš Segiň a František Mrukvia ml.

„Seničania majú na pomery II. ligy dobré mužstvo, v tíme je veľa skúsených hráčov, mužov okamihu, ktorí si vedia počkať na svoju príležitosť, napríklad v presilovkách. Zrejme sa nebudú veľmi hnať dopredu, pravdepodobne sa sústredia na defenzívu a brejky, na čo si budeme musieť dať pozor. Našou silnou zbraňou je určite mladosť, energia, dobré korčuľovanie, máme podľa mňa v tíme aj dostatok individualít, ktoré dokážu rozhodnúť zápas v náš prospech. Vo finále na seba narazia dosť rozdielne herné štýly, určite to bude zaujímavá

konfrontácia,“ myslí si Braňo Bernát.

Martinští hokejisti vstupovali do play off z piatej priečky, najprv vyradili Púchov, vlnajšieho víťaza II. ligy a následne aj Bardejov, ktorý bol po nadstavbovej časti na prvej pozícii. Obidve série skončili 3:1 na zápasy.

„Na prvý dojem to aj vzhľadom na výsledky jednotlivých zápasov vyzerá tak, že sme postúpili ľahko a jednoducho, ale zdanie občas klame, pretože obidve série boli veľmi ťažké a náročné. Určite sme základ úspechu položili tým, že sme dokázali v oboch sériách vyhrať jeden zápas na ľade súpera a potom doma potvrdiť naše ambície. Viete, pri sérii, ktorá sa hrá len na tri víťazné stretnutia, si nemôžete veľmi dovoliť prehrať 2:0 na zápasy, hneď máte nôž na krku. Púchov hral podobným štýlom ako my, tiež dobre korčuľoval, v tíme majú veľa mladých šikovných hráčov. Naopak, Bardejov má mužstvo vyskla-

Základom každého úspechu je kvalitný brankár. Braňo Bernát túto odveku pravdu zatiaľ dokonale potvrdzuje. Výraznou mierou sa zaslúžil o postup Martinčanov do finále 2. ligy.

Foto: Leonard Chrenko

dané skôr na skúsenostiach, nebol pod tlakom, vedeli nám zavariť v presilovkách. Ale všetko sme napokon zvládli a určite aj vďaka našim skvelým divákovi,“ zdôraznil Braňo Bernát, ktorý sa výraznou mierou podpísal pod postup Martinčanov do finále II. ligy.

„Postup je dielom celého mužstva, chalani mi veľa pomohli, zodpovedne si plnili svoje povinnosti, zablokovali aj veľa striel. Chytá sa mi dobre, praje mi aj šťastie, dúfam, že to vydrží až do konca sezóny. Ešte máme pred sebou jednu ťažkú skúšku, potrebujeme ju zvládnuť. Verím, že naša skúsenosť, ktorú do tímu priniesli napríklad Andrej Novotný či Peter Smrek a na druhej strane energia a dravosť mladých hráčov naklonia misky váh v náš prospech,“ povedal na záver rozhovoru Braňo Bernát.

Roman Kopka

ZRNKO

• POCTIVÉ POTRAVINY •

PONUČAME VÁM:

- ČERSTVÉ KVÁSKOVÉ PEČIVO Z VLASTNEJ PEKÁRNE
- ČAPOVANÉ SUROVÉ KRAVSKÉ MLIEKO
- SYROVÉ NITE Z MLIEČNEJ FARMY V NECPALOCH
- SYROVÉ A MLIEČNE VÝROBKY Z MLIEČNEJ FARMY V NECPALOCH
- KOZIE A OVČIE MLIEKO A VÝROBKY Z NEHO
- GAZDOVSKÉ MASLO A ČERSTVÉ VAJCIA
- ČERSTVÉ OVOCIE A ZELENINA (AJ BIO)
- BOHATÝ VÝBER KLOBÁS OD U ŃAŃA
- DÁVIDKOVO KOŘENÍ
- MĀSO A MĀSOVÉ VÝROBKY V TOP KVALITE
- BEZLEPKOVÉ POTRAVINY

PREDAJŃA SEVER

J. PALKOVIČA 3
036 01, MARTIN-SEVER
(VEDĽA DETSKÉHO DOPRAVNÉHO IHRISKA)

+421 902 273 158

PREDAJŃA ŹABOKREKY

ŹABOKREKY 389
038 40, ŹABOKREKY
(KONIEC DEDINY VPRAVO, SMER BELĀ)

+421 908 555 564